

امريکا، پنجاب سره له مخامختيا پښې باسي

د تاند برينناپاني د مارچ په لومړۍ نېټه د «د افغانستان او پاکستان په پولو کې د مکسيکو په شان د کنټرول سيستم ځای پرځای کېږي» تر سرليک لاندې يو هېښوونکی خبر خپور کړی .

خبر کې زياتيري «پکتیکا ولايت کې د امريکا د ضربه قوې قومندان ډگروال سين جينکينس وويل: مور د دې لپاره چې خپل کارونه اسانه او بريالي کړو، راز راز لاري چاري او تخنيکونه په نظر کې لرو او له هسې ميتودونو کار اخلو چې مور يې خپلو جنوبي پولو کې کاروو. امريکا په جنوب کې له مکسيکو سره په خپله پوله کې د غيرقانوني کډوالو د مخنيوي لپاره له څو لسيزو راهيسې يو سيستم ځای پرځای کړی دی»

که څه هم د دې امريکايانو په وينا ترهگر ځانونه پاکستان کې تنظيموي او بيا په غرو رغو کې د افغانستان تر پلازمېنې ځانونه رسوي چې نور امريکايي مشران هم دا خبره کوي، خو دا چې دغه ستونځه څنگه او ولې ادامه لري او امريکا اوس هم ولې د ستونځې اصلي ځای او منبع نه په گوته کوي او د هغې پرځای ځانگې او ځابنونه يادوي او بل داچې خپلو کړو کې هم ټينگ عزم او پياوړی دريځ نلري او پنجاب سره له مخامختيا پښې باسي او بېلا بېلې پلمې پنځوي، د يادشوي امريکايي قومندان په خبرو کې په څرگنده لېدل کيږي.

اوس نړۍ کې داسې څوک نشته چې ونه پوهيږي افغانستان ته ترهگر له پاکستانه راځي. پاکستان نه يوازې افغانستان ته د ثبات د مخنيوي او گډوډۍ لپاره ترهگر روزي او راسټوي بلکې د هند، کشمير او ټولې سيمې د ناامني او ويجاړۍ لپاره هم د ترهگرو د پاللو تگلار مخې ته بيايي. خو دا خبره ټول واقعيت نه بيانوي چې ترهگر د ډيورنډ د تپلې کرښې پورې غاړه په پښتنو قبيلو کې پالل کيږي. پښتني قبيلې داسې موخې چې د هغو د لاسته راوړلو لپاره له نړۍ څخه ترهگر په اشر او غواړي او خپلو سيمو کې يې ځای په ځای کړي، نه لري. بلخوا پښتانه د دومره ترهگرو د روزلو او وسلوال کولو لپاره مالي امکانات نلري. که د پښتنو په سيمه کې ترهگر لېدل کيږي، د هغو د روزلو او پاللو پلان د مرکز يانې پنجاب سره دي. که پنجاب و غواړي چې ترهگر دي د پښتنو په سيمه کې ځای په ځای نشي، په اسانه يې چاره کولای شي. خو لکه څنگه چې مخکې ورته اشاره وشوه پنجاب په سيمه کې خپلو موخو ته د رسېدو لپاره ترهگرو ته اړتيا لري او بې له ترهگرو د پنجاب شتون تر پوښتني لاندې راځي. ترهگر د پنجاب د پوځ يوه برخه ده. پنجاب، هند سره د کشمير او افغانستان سره د ډيورنډ کرښې پر سر د تاريخي اختلاف له کبله پخپل پوځ دامن نه دی، له دې کبله د خپل ډارن او بگېل پوځ په څنگ کې بايد د ترهگرو مليشې ولري. خو امريکايي مشران دا خبره چې د ترهگرو د روزلو او پاللو اصلي ځای پنجاب دی، په زغرده نه کوي او په رسنيو کې پلېسي دا وايي چې بايد د پښتنو سيمې دي بمبار شي.

که د ترهگرو د روزني او پالنې اصلي ځای پنجاب اړ نه کړل شي چې د ترهگر جوړونې گانې او بټۍ ويجاړه نکړي، که د پښتنو په سيمو کې ترهگر له منځه يووړل هم شي د ترهگرو لښکرې نه کميږي او پنجاب به دا لړۍ جاري وساتي.

لويدځ او امريکا بايد پنجاب ته سپينه خبره وکړي. او افغانان له امريکا همدا غواړي. په ۲۰۰۸ کال کې هم د پاکستان پخواني ديکتاتور مشرف، د ډيورنډ پر کرښې د اغزن سيم د راکټولو وړانديز کړی و. دا خبر هغه مهال په يوشمېر رسنيو لکه آريايي، ايرنا او اريانا نت کې هم خپور شوی و «د شمالي وزيرستان دغلام خان په سيمه کې داغزن ديوال د جوړېدو کار پيل شوی دی. په خبر کې راغلي چې کابل ددې طرحې پر پلي کولو داسلام اباد سره اختلاف نظر درلود ولې اوس د دري جانبه پوځي کميسيون لخوا چې په هغه کې پاکستان، امريکايي او د افغاني افسران غړيتوب لري پردي موافقه کړی چې داغزن ديوال د جوړېدو کار دي عملي پيل شي.»

خو وخت وښوده چې په ۲۱ مه پيړۍ کې د بېلتون ديوالونه لکه د برلين ديوال نريږي او اغزن سيمونه هم ولسونه نشي بېلولای.

د امريکايانو دا وړانديز هم د مشرف د اغزن سيم وړانديز ته ورته پاتيريږي. دا وړانديز هم لکه اغزن سيم د ستونځې اصلي سرچينه له منځه نه وړي.

بلخوا هغه ستونځه چې امريکايي له مکسيکو سره د پولې په بريد کې لري، د افغانستان او پاکستان ترمنځ د ستونځې پشان نه ده. هلته د کډوالو ستونځه ده او دلته د ترهگرو د راليرلو او جگړې ستونځه. دلته د ډيورنډ د تپلې کرښې پر چاره د يوه ولس د بېلتون ستونځه!

که د ترهگرو مخه د ډيورند په کرښه چې ۲۴۳۰ کيلو متره اوږده ده ونيول هم شي چې شونې نه ده، بيا هم که په پنجاب کې د ترهگرو د جوړولو گانې چالان وي، ترهگر به افغانستان او سيمې ته تلپاتې گواښ وي. د پنجاب د لاندې کولو لپاره بايد نورې لارې پکار واچول شي. تر ټولو ښه او اسانه لار دا ده چې د پنجاب پر پوځ او ای ایس ای مالي مرستې چې ميلياردونو ډالرو ته رسېږي بندي شي. امريکا او لويديځ بايد د ډيورند د تېلې کرښې ناقانونيتوب ومني او د لروږرو افغانانو د يووستون او پيوستون په چاره کې د افغانانو ملاتړ وکړي او په دې اړه د پنجاب له ملاتړه لاس واخلي. د کشمير د شخړې په اړه د هند له دريځ څخه ملاتړ وکړي او پنجاب وچې شونډې پرېږدي. ترهگرو سره د جگړې سنگر له پښتنو سيمو څخه پنجاب او لاهور ته انتقال کړي. هغه غوا چې ترهگرو ته شپډې، مستې، کوچ او پيروي ورکوي او په پنجاب کې لنگه ده، هملته په پنجاب کې ونډې کړي تر څو په نورو سيمو کې ددې ليوونې غوا په شپډو او مستو څوک ليوڼي او ترهگر نشي.

پای

اخځونه :

– تاند او نورې بریښناپاڼې